

EL PLA DE L'ENERGIA: CENTRALISTA I INSOSTENIBLE

Quines seran les noves aportacions del DMAH al Pla de l'Energia?

Hi ha d'haver un pla específic per a la qüestió d'estalvi i eficiència, amb l'objectiu que, pel cap baix, augmentin en un 5% de més els objectius que anuncia el PEC; s'ha de reforçar l'aportació de les renovables; s'ha de fer immediatament un pla de xoc amb mesures d'estalvi i eficiència (una de les qüestions criticades en el Pla) que comporti accions concretes, dotació pressupostària, un bon pla de comunicació i que vagi acompanyat d'un pla d'acció a mig termini, junt amb l'impuls de les renovables, on, també, nosaltres creiem que hi ha un recorregut a fer pel que fa al reforçament d'accions amb relació a l'energia solar –tant la fotovoltaica com la tèrmica–, a la biomassa i la qüestió de la distribució territorial de la producció d'energia.

Precisament, la distribució –entesa com a descentralització de la producció a petita escala– ha estat diverses vegades reclamada des del moviment ecologista...

És, precisament, una de les aportacions que farem al PEC, a través de l'Agència de l'Energia de Catalunya –que és una peça clau que s'hauria de prioritzar–: és a dir, prendre mesures sobre el sector energètic per obrir la possibilitat que petits operadors, públics o privats, puguin gestionar la producció i la distribució de l'energia per arribar a una producció més distribuïda. De fet, per exemple –i el poso, perquè és una qüestió polèmica–, pot incidir en tot el debat entorn les autoritzacions eòliques (i la polèmica sobre si cal o no una moratòria ara)... Val la pena matisar aquesta qüestió: quan s'ha parlat amb Indústria de la moratòria és amb la condició que s'hagi assolit els objectius que ens havíem fixat en aquest mandat quant a autoritzacions de centrals eòliques, i això vol dir treballar perquè tinguin línies d'evacuació –perquè es puguin construir–, perquè d'autoritzacions n'hi ha moltes, però de parcs construïts ben pocs perquè no hi ha línies. Per tant, de tot el que tenim damunt de la taula triem allò que realment sigui efectiu i que ens permeti complir els objectius fixats. Un cop resolt això, podem complementar el Pla eòlic: ja s'ha fet el Pla dels vents, fa uns dies es va presentar al Consell Assessor de Desenvolupament Sostenible el pla que integra les zones protegides, amb les zones de vent, amb les potencials línies d'evacuació..., això ja dona una trama de tres entrades que et permet identificar zones a tot el conjunt del país, no quilòmetre a quilòmetre, però sí per zones: a les terres de Ponent, a les de l'Ebre, a Girona, a la costa. El que s'ha de fer, doncs, es treballar aquesta trama per prioritzar-ne les possibilitats. Hi ha, encara, un altre element important –que des del DMAH hi estem incidint de cara al futur decret–, i és que de la moratòria n'han de quedar excloses el que serien les microcentrals eòliques. La nova definició que volem fer per després de la moratòria –i aquesta és una petició que sempre s'ha reclamat des del món ecologista– és d'anar a un sistema més concessional, és a dir, que en el nou «paquet» d'eòliques, un cop coberts aquests 1.500 megawatts que ens hem proposat de forma immediata enguany –més, a part, els que puguin venir per generació distribuïda (agents locals, comunitats, etcètera)–, el nou escenari ja sigui de prioritat pública, que sigui la Generalitat la que defineixi si un parc eòlic és bo, si compleix tots els requisits, i la que n'articuli un conveni concessional: volem compensacions per al territori, volem compromisos..., no deixar-ho a

«Hi ha d'haver un pla específic per a la qüestió d'estalvi i eficiència, amb l'objectiu que, pel cap baix, augmentin en un 5% de més els objectius que anuncia el PEC.»

la competitivitat, com fins ara, sinó establir una acció política i concessional. Agafar, doncs, el protagonisme...

Però l'anunci d'una nova moratòria, després de gairebé vuit anys d'inoperància –en aquest sentit– de l'anterior Executiu, ha caigut com un gerro d'aigua freda...

Nosaltres ens vam trobar amb la paradoxa d'unes grans polèmiques territorials virtuals sobre les autoritzacions eòliques virtuals sense cap viabilitat, sense cap línia d'evacuació o amb línies d'evacuació que tenien impacte territorial, o amb parcs mal distribuïts, i tot plegat per raons, merament, d'oportunitat administrativa, com si diguéssim: «Mira, a mi em va bé aquí...», però, quin és l'esquema? «No, és que jo, en aquest municipi cobraré ics euros...» No, escolti, fem-ho bé. Hi ha nova tecnologia, hi ha nous aerogeneradors, i el que hem fet és negociar parc per parc perquè hi hagi una línia d'evacuació assegurada. Això vol dir interlocució amb Red Eléctrica, interlocució amb el territori perquè les compensacions quedin més ben distribuïdes, i minimització dels impactes, perquè una cosa no és contradictòria amb l'altra. Llavors, si hi ha un punt en què realment es produeix un impacte, gràcies al nou Pla de vents, que ens permet afinar molt més, amb menys generadors podem anar a assolir els objectius marcats. La paradoxa és que els expedients que tenim damunt la taula superen la capacitat d'absorció de la xarxa i això ho han de saber tots els que tenen interès en l'eòlica. L'eòlica no és posar un pal i unes aspes, sinó que l'energia que es generi arribi bé, sigui eficient, ben distribuïda i tingui capacitat d'interconnexió. No és, doncs, «posem força molins», sinó posem-los bé, els justos i necessaris perquè puguin tenir una bona evacuació. Si assolim aquest objectiu ja podem estar contents d'immediat. Perquè la moratòria, simplement, servirà perquè la nova tongada ja sigui induïda, prioritzada, des del propi Govern: aquí hi ha línia, aquí hi ha acord territorial, aquí hi ha programa de mesures de reequilibri i ajudes al territori, aquí hi ha vent, aquí està mesurat, aquí hi ha l'avantprojecte, etcètera...

Això sembla més un Pla d'acció política, que no pas un Pla de l'Energia...

Un Pla d'acció, però amb mesures econòmiques...

I com hi pot participar, la societat civil?

Cada àmbit té agents socials interessats. L'aspecte positiu, pel que fa a l'energia eòlica, és que és un dels pocs àmbits en què aconseguim reunir empreses, promotores i instal·ladors d'energia eòlica, entitats ecologistes que treballen en el camp de l'eòlica, entitats territorials conservacionistes –que discuteixen ubicacions o qüestions de model territorial–, etcètera... La informació que tinc de l'última reunió que s'ha celebrat és que, almenys, hi ha hagut un equilibri en les posicions, i això sempre és bo del punt de vista de l'Administració, és a dir, demostrar que

s'està per l'eòlica i alhora demostrar que hi ha preocupació per les inquietuds paisatgístiques i d'integració territorial..., i encara que potser ningú no queda content del tot, no es pot dir que no s'hagi escoltat tothom. L'objectiu, ara, és aquest: tenir dos o tres parcs eòlics que no causin polèmica i que es comencin a veure com un element positiu, integrat en el territori i que, d'alguna manera, serveixin per generar una cultura dels molins de vent, ben resolta paisatgísticament, tranquil·la... Perquè, sinó, al final acabem amb subjectivismes que no tenen cap justificació, més enllà de l'element objectiu de protecció del medi natural, però ens sobra potencial per poder fer bé totes dues coses.

«S'obrirà la possibilitat que petits operadors, públics o privats, puguin gestionar la producció i la distribució de l'energia per arribar a una producció més distribuïda.»

El consum d'energia, residus i aigua es duplica cada 4 anys, el parc automobilístic va en augment. D'aquesta manera sembla evident que no complim el Protocol de Kyoto. Quines polítiques concretes i radicals proposeu per frenar aquesta inèrcia consumista?

Una de les coses que nosaltres aportarem en aquest àmbit –perquè n'hem estat reflexionant, a la vista del que passa– és que necessitem una taula d'inputs i outputs a nivell energètic ben feta, amb totes les variables econòmiques, energètiques i ambientals que permetin avaluar de forma detallada la situació energètica en cada escenari que es defineixi. Això, què vol dir?: tenir un pressupost cost-despesa dels diferents escenaris que s'originen en el PEC per saber realment quina serà l'efectivitat de les mesures i centrar les accions en els punts més sensibles. Ara..., és molt difícil, es pot fer un pla de xoc,

d'estalvi, d'eficiència, centrat en el consum, etcètera, però si no tens unes taules ben afinades sector per sector, territori per territori..., d'aquesta manera es podria detectar si hi ha disfuncions, si hi ha més recorregut i, per tant, amb menys diners en un indret específic es pot aconseguir resultats més efectius. I això ens porta a creure que cada acció necessita el seu pressupost d'actuació i les seves mesures d'eficiència i d'estalvi, perquè tenim molt a fer, sobretot si ens comparem amb la resta de països europeus... El fet que el creixement agregat de l'energia sigui el doble que el creixement del Producte Interior Brut vol dir que, vistos els resultats del que s'ha fet, es podria fer molt més. Aquesta serà una actuació immediata. Però n'hi ha una altra, que no crec que sigui contradictòria, tot i que encara és objecte de debat: és veure que ens hauríem de proposar horitzons a mig termini pel que fa a Kyoto... Aquest és una tema que s'ha comprès poc..., no ens podem quedar amb el fet que com que el límit de reducció d'emissions que contempla el Plan Nacional de Asignaciones és una misèria, doncs, ja està, no paga la pena... És just al contrari: fixem-nos objectius, com ja planteja la Unió Europea (2025, 2030...), de reduccions efectives del 60, del 70%; això vol dir que ens hem de situar en un escenari més radical, per començar a actuar ara, i no en la posició de pensar que l'objectiu actual és tan petit que ens el podem saltar. Paradoxalment, el fet que els objectius siguin curts relaxen...

I pel que fa a les nuclears?

Respecte a les nuclears nosaltres el que creiem és que cal tenir –que ara ja el tenim– el plànol real de quines són les diferents incidències que tenen les nuclears actualment existents: quan han passat revisió, quan haurien d'entrar en una gran revisió, la qüestió dels residus..., una mica, fer un pla de tancament a l'alemanya. Aquí, em va saber molt de greu que en una entrevista al diari El Punt, quan em van preguntar sobre aquest tema jo, malgrat que pugui semblar un titular, el que vaig dir, i he de dir, és que en aquests moments és impossible dir que al final del 2014 tindrem totes les nuclears tancades... Jo n'estaria encantat, però no és factible. L'important és que tinguem realment uns objectius molt clars: que les que s'ha de tancar no es prorroguin, que cadascun dels megawatts que anem restant de l'àtòmica tingui